

Tilbud om HPV-vaksine i barnevaksinasjonsprogrammet

HPV-vaksine

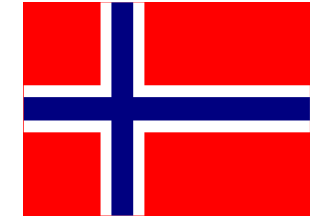
- HPV-vaksine ble innført i barnevaksinasjonsprogrammet høsten 2009
- HPV-vaksine tilbys alle jenter i 7. klasse
- Frivillig tilbud

Et virus er årsak til livmorhalskreft

- Livmorhalskreft skyldes humant papillomavirus (HPV)
- Noen typer HPV kan også forårsake godartede svulster som vorter og kjønnsvorter
- HPV type 16 og 18 forårsaker over 70 % av alle tilfeller av livmorhalskreft i Norge

HPV-infeksjon

- Vanligste seksuelt overførbare infeksjon
- Infeksjonen gir vanligvis ikke symptomer og går i de fleste tilfeller over av seg selv
- Ca. 10 % utvikler vedvarende infeksjon
- Vedvarende HPV-infeksjon kan gi alvorlige celleforandringer som kan utvikle seg til kreft

Forekomst av livmorhalskreft i Norge

- 3. hyppigste kreftform hos kvinner 30 - 54 år
- 250 - 300 får livmorhalskreft hvert år
- 75 - 100 dødsfall per år
- 3000 opereres årlig for alvorlige forstadier til kreft
 - operasjonen gir økt risiko for senabort og for tidlig fødsel

Masseundersøkelsesprogrammet mot livmorhalskreft

- Celleprøve fra livmorhalsen hvert 3. år
- Kvinner 25-69 år
- Har gitt færre tilfeller av livmorhalskreft (25 %)
- Ikke alle tilfeller av livmorhalskreft oppdages
 - ca. 1/3 av kvinner med livmorhalskreft har fulgt screeningprogrammet og hatt normale celleprøver

HPV-vaksine

- HPV-vaksinen som brukes i programmet heter Gardasil
- Forebygger HPV-infeksjon og forstadier til livmorhalskreft som skyldes HPV 16 og 18
- Beskytter også mot kjønnsvorter som skyldes HPV 6 og 11

Hva består HPV-vaksine av ?

- Vaksinen består av kunstig fremstilte partikler som likner deler av overflaten på ekte HPV-virus
- Som mange andre vaksiner inneholder den også et tilleggsstoff (adjuvans) som skal forsterke effekten av vaksinen i kroppen
- Vaksinen er ikke levende, inneholder ikke virusarvestoff og kan ikke gi HPV-infeksjon.

HPV-vaksinen virker forebyggende

- Vaksinen virker forebyggende og bør derfor tas før man utsettes for smitte
- Tilbys derfor til jenter i god tid før det som er gjennomsnittlig seksuell debutalder i Norge

Bivirkninger og sikkerhet

- Hevelse og ømhet i armen hvor vaksinen er satt (vanlig). Dette forsvinner etter få dager
- Kortvarig feber, hodepine, kvalme, oppkast, diaré og magesmerter er også rapportert
- Noen opplever at det er ubehagelig å få vaksine og kan besvime
- Allergisk reaksjon i form av utslett og kløe (sjeldent). I svært sjeldne tilfeller kan mer alvorlige allergiske reaksjoner oppstå. Helsepersonell som vaksinerer er forberedt på å takle slike situasjoner

Bivirkninger og sikkerhet forts.

- Over 70 millioner doser HPV-vaksine er distribuert over hele verden
- Vaksinen er godkjent av Statens legemiddelverk. Slik godkjenning bygger på en grundig vurdering av vaksinens effekt og risiko
- Sikkerheten av vaksinen overvåkes nøye
- Utover svært sjeldne, alvorlige allergiske reaksjoner, er det ikke dokumentert at HPV-vaksine har vært årsak til alvorlig sykdom eller dødsfall

Varighet av beskyttelse av HPV-vaksine

- Etter vel syv års erfaring er det ingen tegn til at vaksinen har mistet sin beskyttende effekt
- Man forventer langvarig beskyttelse. Dette følges nøye framover
- Hvis oppfølgingsundersøkelser viser at beskyttelsen blir for lav med årene, vil det bli tilbudt en oppfriskningsdose

Hva skjer i andre land?

- Verdens helseorganisasjon anbefaler at HPV-vaksine inkluderes i nasjonale barnevaksinasjonsprogram
- HPV-vaksine er allerede innført i barnevaksinasjonsprogram i en rekke land, blant annet Danmark, Storbritannia, Frankrike, Tyskland og USA. I Sverige tas den inn i vaksinasjonsprogrammet fra 2010

Slik foregår vaksinasjon

- Vaksinen settes i overarmen
- For å bli fullvaksinert må det gis 3 doser i løpet av 6-12 måneder
- Vanligvis gis andre dose to måneder etter den første, og siste dose gis seks måneder etter første dose

Slik foregår vaksinasjon forts.

- Før vaksinasjonen vil helsesøster spørre om jenta er frisk og om hun har hatt reaksjoner etter tidligere vaksiner
- Viktig å informere helsesøster om evt. bruk av medisiner, allergi eller andre helseproblemer
- Det er trygt å bli vaksinert selv om man er forkjølet eller litt ute av form på annen måte. Det er imidlertid vanlig å utsette vaksinasjonen ved akutt sykdom og ved feber over 38 grader
- Som ved alle andre vaksiner må man vente i ca. 20 minutter hos helsesøster etter at vaksinen er satt

Hvem bør ikke få HPV-vaksine

- Kjent allergi mot innholdsstoffer i vaksinen
- Alvorlig reaksjon på tidligere doser av samme vaksine
- Akutt infeksjonssykdom med høy feber over 38 °C
- Graviditet

Vil du vite mer?

Folkehelseinstituttets nettsider:

www.fhi.no/HPV-vaksine